

Läsbrev till föräldrar i grundskolan

Bästa vårdnadshavare

Det är ett äventyr att kunna läsa. Det är ett arbete att lära sig att läsa. När ett barn kan läsa fortsätter läsutvecklingen och läsförståelsen fördjupas. Vi fortsätter att lära oss att läsa hela livet. Vi vidgar vår repertoar och läser dagstidningar, samhällsinformation, digitala artiklar och det finstilla i ett kontrakt som binder oss till ett avtal. Vi blir aldrig färdigutbildade. Nya textvärldar öppnar sig och med dessa nya ord och ett nytt sätt att berätta och förklara. Varje gång vi läser utbildar vi oss i att läsa och förstår hur det är att läsa.

Böcker vimlar av ord

Det är genom att läsa vi tillägnar oss ett större ordförråd. När vi pratar ersätts många ord av att vi pekar, nickar och säger – *Hämta den!* I skriftspråket skulle samma mening vara; *Kan du hämta den röda tröjan som ligger längst ner i byrålådan?* I text blir det tydligare och måste vara så. Att läsa tillsammans och att prata om det vi läser gör att vi erövrar ord och vidgar vårt ordförråd. När vi läser får vi uppleva andra världar och ges näring till fantasi. När vi läser får vi veta saker och ting. Med orden kommer världen att bli större. Många barn jag talar med tycker om ord och vill lära sig ord. Böcker vimlar av ord.

I skolan möter barnen stora begrepp. Varje kursplan innehåller ord. I ämnet fysik finns orden; *ljuskällor, ledningsförmåga, magnetism, balansgång, filtrering, väder, klimat, skuggor, himlakroppar, energikvalitet, strålningsbalans, partiklar, hävarmar, ljudmiljö, elementärpartikelfysik och nanoteknik* ... för att nämna några. I kursplanen för ämnet bild finns orden; *sagobilder, linje, yta, gips, informativa bilder, teckning, lera, konstbilder, tredimensionell, återanvändning, budskap med flera.*

Läs tillsammans med barnet. Upptäck ord och formuleringar. Upplev berättelser och fantasi. Skratta, tänk och prata om det ni upptäcker i böcker, tidningar, på syltburken, på skyltar och i film. Minns också att läsa är att lyssna. Läs så det hörs.

Vardagsprata om läsandet

Gör samtalet om läsande till något vardagligt. Prata med era barn om hur det går att läsa, hur de gör för att läsa, vad de tänker på då de läser, vad barnet upptäcker i böcker och när barnet får läsa. Gör samtalen lika vardagliga som då vi frågar om maten de ätit eller vad som serverades i skolan. Ditt intresse för barnets läsande kan barnet låna av. I skolan läser barnen mycket. Alla ämnen handlar om att läsa, skriva, formulera, tänka och kommunicera.

Skolan har ett synnerligen viktigt uppdrag att lära barn att läsa, skriva, tala och lyssna. Allt för att barn ska få lära sig att läsa i en alltmer kärvande och utmanande värld av texter, annonser, nätartiklar och böcker. I skolan möter barn nya ord och med dem nya ämnen. Barnen lär sig att läsa på raderna, mellan raderna och ur texter uttrycka sina åsikter och tankar och därigenom kunna delta och själv kunna. Alla läser inte på samma sätt men alla ska få uppleva att texter är tillgängliga och åtkomliga. Det är ett pedagogiskt arbete att anpassa, tillgängliggöra och utmana varje barn utifrån barnets behov.

Under skolåren, från förskoleklass till årskurs nio, ska varje elev få möjlighet att utveckla sitt språk i olika sammanhang, genom en variation av texter, olika sätt att berätta, förstå genrer och få en vidgad förståelse, såväl för sig själv som för andra. Språk handlar om identitet; att få uppleva mening och känsla av att ingå är identitetsstärkande. Att själv kunna formulera sig, förstå det som är skrivet, själv kunna använda ord och göra sin stämma hörd samtidigt som man kan lyssna till vad andra tänker, känner och tycker.

Som förälder kan ni bekräfta ert barns lärande genom att visa er nyfikna. Fråga öppet och ställ frågor som riktar sin in mot skolans innehåll:

- Berätta om ett ord du upptäckt idag?
- Berätta om något du fått lyssna till?
- Berätta om något du har läst?
- Hur gör du för att förstå?
- Hur gör du när du läser?

Att bekräfta barnets lärande handlar också om att lyssna till vad de har att berätta;

– Så många saker ni får lära er i skolan. Det är viktiga saker som du berättar om.

Nyfikenheten stärker skolans innehåll.

Läs högt för barnet ditt

Det är frestande att uppmana föräldrar att högläsa för sina barn och tonåringar. Barn älskar sina föräldrars röster och det ni berättar och visar dem. Med högläsningen kan också läxan bli begriplig.

Det är stor skillnad mellan talat språk och uppläst språk. Högläsningen erbjuder en bro från talspråk till skriftspråk. Att få vila på sin förälders arm och tillsammans med föräldern öppna textvärldar är ett lästöd in i äventyret. Precis som då du lärde ditt barn att cykla, äta med kniv och gaffel eller stå på händer.

Allt är språk. Vi kan alltid lägga till ord. Generöst ge fler. Ett läsår har börjat!

Anne-Marie Körling
Lärare och läsambassadör

LäsAmbassadören

För ungas läslust